

VENDEGEK

Voksn József, a Pedagógus Szakszervezet főtákará Ókrós Jánosnak, a Pedagógus Szakszervezet megyei titkárának társaságában június 30-án látogatást tett a József Attila Tudományegyetemen, ahol fogadta őket dr. Fodor Géza akadémikus, a JATE rektora. Dr. Rácz János oktatási rektorhelyettes tájékoztatta a vendégeket az egyetem életéről, a hallgatók és dolgozók helyzetéről. — A megbeszélésen részt vett dr. Krajčo András, az MSZMP tudományegyetemi végrehajtó bizottságának titkára, dr. Veres József, az egyetemi szakszervezeti bizottság elnöke és dr. Harangozó József, a szakszervezeti bizottság titkára is.

EGYÜTTMŰKÖDÉS

Június 13-án Szarvason a városi tanácsnál megkötötték a SZOTE és Békés megye együttműködési szerződését. Az egyetem ennek értelmében lehetőséget biztosított a megye orvosainak, hogy az egyetemen végezzenek kutatómunkát, illetve képezzék tovább magukat. Az Egészségügyi Szervezési Tanszék vállalta, hogy elkészíti a megye 15 éves egészségügyi fejlesztési tervét.

KGST KÜLDETÉS

Dr. Horváth Imre tanszékvezető egyetemi tanár az Országos

Műszaki Fejlesztési Bizottság kiküldetésében a nyáron Halleban járt, ahol mint a magyar delegáció vezetője részt vett a június 16—22 között tartott KGST koordinációs értekezleten.

FÓRUM

A József Attila Tudományegyetem és az Országos Békéstanács tudományos bizottsága június 20-án külpolitikai fórumot rendezett az európai biztonság kérdéseiről. A vitát Hargita Árpád, az MSZMP kultúgyi osztályának munkatársa vezette.

KONFERENCIA

A Kalugában július 22—29 között megrendezett approximáció-elméleti konferencián az Oktatási Minisztérium kiküldetésében részt vett dr. Szókefalvi-Nagy Béla akadémikus, dr. Leindler László akadémikus, dr. Móricz Ferenc docens, dr. Németh József adjunktus és dr. Szalay István aspiráns.

ELŐADÓK

A JATE Embertani tanszékének két adjunktusa dr. Marcsik Antónia és dr. Farkas Gyula — aki a Metodika szekció társelnöke — szeptember elején részt vett Brnóban a 13. Nemzetközi Antropológiai Kongresszuson. Két előadást tartottak a Délalföld őskorának antropológiai problémáiról.

A Valóság ez évi augusztusi számában, mégpedig az Ifjúság és társadalom rovatban három olyan tanulmány is megjelent, amelyek mindegyike az egyetemista életmód egy-egy aspektusával foglalkozik. Természetesen nem vállalkozhatunk arra, hogy ezeket az írásokat érdemben és a megfelelő részletességgel ismerjük. Amit itt elmondunk, az csupán az érdeklődés felkeltése érdekében történik; reméljük azonban, hogy nem hiába, hisz akár elmondhatjuk a népszerű tévéműsor címével: Rólad van szó!...

A három cikk közül az egyetemista életmód tartalmával Szentirmai László: *Az egyetemi hallgatók életmódjáról* című írása foglalkozik. Az *Egyetemisták, egyetempolitika, cselekvés* című tanulmány szerzői, Bessenyei István és Némédi Dénes elsősorban az egyetemi hallgatók politikai beállítódására kíváncsiak, míg Heleszta Sándor és Rudas János elemzése (*Szexualitás a társadalmi tudatban*) a szexualitásnak a társadalmi tudat körébe tartozó bizonyos jelenségeit kívánják bemutatni egy, a munkásfiatalok és egyetemisták között végzett szociológiai kutatás eredményeképpen. Azt említjük meg mindenekelőtt, hogy mindhárom tanulmány elméleti következtetései egyaránt gazdag empirikus anyagra támaszkodnak.

Szentirmai László életmód-kutatásának gerincét például az a két szociológiai felmérés alkotja,

amelyet 1973 áprilisában végeztek a Felsőoktatási Pedagógiai Kutatóközpont anyagi támogatásával a JATE hallgatói között.

Szentirmai az egyetemi hallgatók életmódjának vizsgálata során abból indult ki, hogy az életmód tartalmát az összetevékenység alkotóelemeinek állandóan ismétlődő hierarchikus rendszere adja. Vizsgálatának középpontjában az egyetemisták időgazdálkodása állott. Ennek megfelelően meghatározott szempontok figyelembevételével a hét 168 óráját a következő tevékenységfajták között osztotta fel: tanulmányi munka-munkaidő, politikai-közéleti tevékenység, a munkához kapcsolódó tevékenység, szabad idő passzív eltöltése, háztartási munka, fiziológiai szükségletekre fordított idő. Az egyes tevékenységfajtákra fordított időmennyiség alapján összeállított hierarchia azután számos érdekes következtetésre vezet az egyetemi hallgatók tevékenységstruktúrájára, életmódjára vonatkozóan. Ezek közül említsük meg talán, hogy a hallgatók heti időalapját (a hétvégét is beleértve) leginkább a munkaidő determinálja, és hogy az egyetemisták, munkaidejük osztottsága révén, hátrányosabb helyzetben vannak nemcsak korcsoportjuk dolgozóhoz viszonyítva, hanem a diákokhoz és az értelmiségi pályákon dolgozókhöz képest is.

Ugyancsak bővelkedik érdekes elméleti megállapodásokban, figyelemreméltó gyakorlati következtetésekből Bessenyei István

és Némédi Dénes tanulmánya is, akik munkájuk végén felvázolták az intézményekhez való viszony és a személyes elkötelezettség összefonódásából létrejövő politikai beállítódás „tipológiáját”. Eszerint az egyes hallgatói csoportok a következő skálán helyezkednek el: a skála egyik végén találjuk a passzív-apolitikus egyetemistákat, akikről távol áll a politika, nem ismerik a folyamatokat. Néha hajlandók ugyan egy-egy „oktatástechnikai sérelem” érdekében tenni valamit, mégis jellemzőbb rájuk a magánszférába való visszavonulás. A másik póluson elhelyezkedő elkötelezett politikusok értékrendjükben a fő tevékenységi formát, a tanulást, a tanulás keretét meghatározó struktúrát célzó politizálást fontosabbnak tartják az egyéb, kiegészítő tevékenységeknél. A két pólus között helyezkedik el a moralizáló-pszichologizáló és a „bürokraták” csoportja. Mindkét csoportba tartozók — más-más indoklással ugyan, de — egyaránt csak húzódozva vesznek részt a politikai cselekvésekben.

A már említett harmadik tanulmány talán egyik fontosabb megállapítása, hogy az egyes értékek, a szexuális kapcsolat létesítésének néhány feltétele, a házasságkötés feltételei közül néhány és a jól sikerült házasság egyes kritériumai a vizsgált munkásfiatalok és egyetemisták érték- és feltételstruktúrájában hasonló fontosságúak.

DEKÁNY ANDRÁS

Főiskolások Dosztojevskij városában

Hihetetlenül gyorsan elszállt az a másfél hónap, amelyet 49 diákársammal a Herzen Pedagógiai Főiskola hallgatójaként Leningrádban töltöttem. Az elmúlt tanév végén a Leningrádi Herzen Pedagógiai Főiskolán folyó hat hetes intenzív nyelvtanfolyamra május 12-én kiutazó 50 fős csoport csak a Juhász Gyula Tanárképző Főiskola első éves orosz szakos hallgatóiból állt. Vezető tanárunk dr. Baróti Tibor főiskolai adjunktus volt. Több szempontból is szerencsénk volt, hogy a tanév utolsó kiutazó csoportjába kerültünk. Elsőnek a nyelvi felkészültséget említtem: a főiskolai orosz nyelv-

Megérkezésünk nem remélt hőség fogadott bennünket, ezért a foglalkozásoktól mentes napjainkon a tengerparton, a Finn-öböl partján kerestünk enyhülést. Ekkor még senki nem gondolta volna, hogy május végén még hógolyózni is fogunk... Megérkezésünk után néhány nappal ünnepélyes megnyitóval kezdetét vette a tanulás. A megnyitó értekezleten a foglalkozásokat vezető tanárokon kívül megjelent A. V. Kovaljov rektorhelyettes is, aki baráti szavakkal köszöntötte a szegedi csoportot. Kovaljov elvtárs elmondta, hogy vendéglátó főiskolánk a Szovjetunió első Lenin-renddel kitüntetett felsőoktatási intéz-

Ott tartózkodásunk első heteiben minél több orosz klasszikus darabot igyekeztünk megnézni a leningrádi színházakban. Így május 31-ig, az évad végéig gyakran voltunk színházban. Láttuk Puskin, Gogol, Ozdroszskij, Okudzsa, A. Tolsztoj drámáit orosz színészek előadásában, amely mindannyiunk számára maradandó élményt nyújtott. A *Borisz Godunov* megtekintése után alkalmunk volt személyesen is találkozni a címszerepet játszó Taratorkinnal, aki többek között a *Bűn és bűnhődés* című filmben Raszkolnyikovot alakította. Taratorkinnal a fészerepben láttuk a *Hamlet* és *Okudzsa Egy korai szabadság* című darabját is. Taratorkin minden alakítása és a vele folytatott beszélgetések nagy élményt jelentettek számunkra. A klasszikus drámákon kívül nagy írók regényeinek színpadi feldolgozásait is láttuk; például Gogol „*Holtlelkek*”, Dosztojevskij „*Szegény emberek*” és „*Sztyepanicsikóv falu és lakosai*” című művei alapján.

Közben csoportosan, vagy egyenként ismerkedtünk a város történelmi, kulturális nevezetességeivel, múzeumaival. Rendszeresen jártunk az *Ermítázsba* és az *Orosz múzeumba*. Városnéző autóbussz-kiránduláson ismerkedtünk meg Leningrád védelmének történetével és a város forradalmi múltjának színhelyeivel. Kirándulást szerveztünk *Razlivbe* is, ahol Lenin a forradalom előestéjén rejtőzködött.

Június 5-én, Puskin születése évfordulójának előestéjén látogattunk el *Puskimba*, a volt Csárskoje Széloba, a költő által számtalanszor oly nagy szeretettel megénekelte liceumba, melynek emléke az ott kezdődött barátság motívumaival Puskin egész költészetét és hányatott életét beragyogta.

Távolabbi kirándulásaink is voltak: jártunk a dekabrista költők által gyakran megénekelte *Novgorodban*, megcsodálhattuk páratlan szépségű építészeti emlékeit, Feofán Grék freskóit. Tallini kirándulásunk is felejthetetlen élményt nyújtott.

Nem sokkal elutazásunk előtt kezdődtek Leningrádban a „Fehér Éjszakák” ünnepségei. Fájó szívvel búcsúztunk Leningrádtól, a fehér éjszakáktól, a Névától. Utolsó kirándulásunk egy közös éjszakai sétahajózás volt a felnyitott hidak alatt a Néván. Tudásban gyarapodva, felejthetetlen élménnyel indultunk haza, s mindannyian úgy éreztük, hogy visszatérünk még Leningrádba.

KISS ZSUZSA
II. éves hallgató

Görbe hírek

Tovább korszerűsítik a felvételi rendszert; ezentúl fej vagy kár...
Tekintettel arra, hogy tavaly sokkelt az előadások látogatottsága idéntől növekk a hallgatók, s esőkkentik az előadások számát.

Néhány tanszéken bevezetik, hogy a vizsgázók hosszabb gondolkodási időt kapnak. Tervezik, hogy néhány kivételes képességű hallgatónak megengedik, hogy a következő vizsgaidőszakig gondolkodják.

Üres helyek vannak a kollégiumokban. Betöltésükre többszörösen dukott diákok is jelentkezhetnek!
Az elmúlt tanév végén több hallgató önként ment szemináriumra. Oktatók, vigyázat, idén is menni szeretnének!

Az orvosgyetem egyre több hallgatójára való tekintettel az üresnek tűnő tantermekbe modern kutatókat telepítenek.

Vagy mindent, vagy semmit jelszóval eltörlék az egyetemi hivatalokban a féljogadást.

A sok utóvitzsa miatt több tanszéken egész nyáron keresték a bűnbakot. Hiába; mert a keresőknek nem volt vadászati engedélyük.

Néhány hallgatóban megszűnt

a lelkiismeret. Kér, hogy be volt rekedve...

Bevezetik, hogy a diákok az előadótérmekekben is dohányozhatnak. A füstöt azonban nem lesz szabad kifújniuk.

Intézményeinkben szinte Tölgör kezd kialakulni; aki a másikat el akarja gáncsolni, onnan megütik a bokáját...

Új státuszszimbólumot vezetnek be vezetőink; nincs státuszszimbólumuk.

Két fiatal oktatónk sántítva kezd a tanévet. Lárukra esett a fizetési boríték.

A diákok azt tervezik, hogy néhány oktató ajtaján a belső oldalra szerelik át a névtáblákat; hogy az illetők lássák, hogy kicsodák is ők...

Megrögtak pár padot az egyetemen, mert nem fizették meg a kárt, amit okoztak nekik.

A nyári szünetben egy-két hallgató a menza után epekedett. Külföldi építőtáborban voltak...

Feltalálták a hallgatók a korrierhez vezető létrát. A fokokat az apukák faragják.

A csoport Lenin egyik menedékhelye előtt.

vi képzés egy éve valóban nagy segítséget jelentett abban, hogy viszonylag könnyen beilleszkedjünk az orosz nyelvi környezetbe, megértsük az előadásokat és a mindennapi beszélgetések során ne legyenek különösebb nehézségeink. Azért is szerencsénk volt, mert kinttartózkodásunk idején kevés kivétellel meleg nyári idő volt, és azért is, mert a fehér éjszakák idején lehettünk Dosztojevskij városában. Megérkezésünk után a foglalkozások kezdetéig néhány szabad nap állt rendelkezésünkre, amelyeken kísérőtanárunk segítségével megkezdtük a városal, az emberekkel való ismerkedést. Vidám helyen, a főiskola és az egyetem kollégiumi negyedében laktunk, ahol mindig szőlt a zene, és sok ország fiataljaiból álló diákság élte mozgalmes életét. Feltűnő volt, hogy a szovjet fiatalok milyen nagy gondot fordítanak a sportra. A kollégiumi közösség mindig befogadott minket, hamarosan mi is aktív részesei lettünk e vidám, mozgalmes életnek.

menye. Jó volt hallani, amikor a rektorhelyettes Herzen Pedagógiai Főiskola és a Juhász Gyula Tanárképző Főiskola, valamint a két intézmény orosz tanszékei között kialakult jó kapcsolatokról beszélt. Úgy érzem, hogy a jó viszony már ránk is érvényes: a hat hét alatt megszerettük a főiskolát, tanárainkat, s az, hogy csoportunkat is megszerettük, nemcsak a búcsúzás pillanataiban derült ki: ezt éreztük az előadásokon, a gyakorlati foglalkozásokon a kirándulásokon és a beszélgetések során. Szombat, vasárnap kivételével mindennap 8—13 óráig foglalkozásokon vettünk részt, heti 3 alkalommal irodalmi előadásokat hallgattunk. Tanáraink következetesen javították nyelvi hibáinkat, igyekeztek változatos módszereket alkalmazni. Foglalkozásvezető tanáraink kísérték bennünket a későbbiekben igen gyakori városnéző sétákra és távolsági kirándulásokra is, így a nyelvi tökéletesedés mellett a város megismerésében is sokat köszönhetünk nekik.

Néhány hallgatóban megszűnt

Diákszerilem